

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра української мови

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТЕКСТОТВОРЕННЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Освітня програма: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями).

Предметна спеціальність: А4.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Галузь знань: А Освіта.

Освітня кваліфікація: Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю.
Середня освіта (Українська мова і література).

Професійна кваліфікація: Вчитель-магістр української мови і літератури
закладу загальної середньої освіти.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни «Стилістичні засоби текстотворення»	
Викладач (-і)	Стефурак Роксолана Іванівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-08
Е-mail викладача	roksolana.stefurak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Стилістичні засоби текстотворення» є важливою для формування професійної компетенції студентів, які здобувають фах учителя-словесника, здобувають магістерський рівень освіти, оскільки вміння творити власний текст у різних стилях є завершальним етапом становлення професіограми фахівця в царині рідного слова. Сьогодні кваліфікований учитель-словесник повинен мати високу загальну й мовну культуру, уміти спілкуватися з людьми творчо, висловлюватися цікаво, логічно й виразно, досконало володіти лексичним, фразеологічним, термінологічним багатством мови, що можливо тільки за умови глибокого вивчення рідної мови і навиків застосовувати ці знання при різностильовому текстотворенні. Засвоєні знання та уміння з дисципліни «Стилістичні засоби текстотворення» є основою для ефективної роботи вчителя-словесника та викладача ВНЗ різних рівнів акредитації.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни «Стилістичні засоби текстотворення» є формування у студентів умінь і навичок творити оригінальний текст у різних стилях. Завдання (цілі): – ознайомлення студентів з основними поняттями та категоріями стилістики і текстотворення; – актуалізація знань, набутих на бакалавраті, та поглиблення їх; – вироблення вмінь і навичок визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх стилів; – ознайомлення зі стилістичними прийомами і способами використання мовного матеріалу відповідно до умов і цільової настанови;	

- закріплення стилістичних навичок за допомогою конструювання стилістично довершеного тексту;
- оволодіння текстотворенням в усіх функціональних стилях, підстилях і жанрах;
- вироблення потреби формування на основі теоретичних знань стійких практичних навичок використання основних мовних норм і правил мовленнєвого етикету, вміння творчо поєднувати теоретичні й практичні знання в різних життєвих ситуаціях.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності у галузі освіти та науки (лінгвістики, літературознавства, методики викладання) або навчання, що передбачає проведення досліджень та впровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність проведення досліджень, розробки проєктів та генерування нових ідей в галузі освіти.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, вміння знаходити оптимальні рішення, проявляти креативність та лідерство, працювати в команді.

ЗК 11. Здатність планувати свій час, працювати автономно і самостійно. **Фахові компетентності спеціальності (ФК):**

ФК 2. Уміння застосовувати теоретичні та практичні знання з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін, використовувати сучасні методики і технології навчання в закладах освіти.

ФК 9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень студентів та учнів з української мови та літератури; аналізувати особливості сприйняття та засвоєння ними навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу.

ФК 10. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, володіння мовознавчими і літературознавчими термінами та поняттями, застосування їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК 12. Здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчого розвивального потенціалу мови та словесного мистецтва, умінь враховувати національні, етнічні, регіональні особливості в процесі навчання, формувати національно-свідому особистість.

ФК 13. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Результати навчання:

ПРН 1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.

ПРН 2. Усвідомлювати специфіку предметної області та розуміти особливості професійної діяльності, взаємозв'язки філологічної науки з іншими галузями науки і практики.

ПРН 4. Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, інтерпретувати мовно-літературні процеси.

ПРН 5. Уміти організовувати та проводити науково-педагогічні дослідження, представляти їх результати у письмовій та усній формах, представляти результати досліджень у публікаціях, кваліфікаційних роботах, узагальнювати емпіричні дані, робити умовиводи та формулювати висновки.

ПРН 14. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання	
Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин

Лекції 20 год.			
Практичні заняття		24 год.	
Самостійна робота		46 год.	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Перший	A4.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Другий	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

	Тема кількість год.		
	лекції заняття сам. роб.		
Тема 1. Загальне поняття про стилістику мови. Стилi мови	2	4	5
Тема 2. Стилiстика мовних одиниць. Лексичнi та фонетичнi засоби стилiстики	4	4	5
Тема 3. Стилiстичнi засоби фразеологiї, етимологiї та словотвору	4	4	5

Тема 4. Морфологічні та синтаксичні засоби стилістики. Стилістичні фігури	2	4	10
Тема 5. Норми сучасної української літературної мови	2	4	5
Тема 6. Лінгвостилістичні засоби формування тексту.	4	4	16
ЗАГ.:	20	24	46

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу узгоджена з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в університеті. За вивчення дисципліни студенти отримують максимально 100 балів. Зокрема, за роботу на практичних заняттях – максимально 50 балів, за виконання самостійної роботи – 10 балів, за індивідуальне завдання – 10 балів, за залікову роботу – 30 балів.
Вимоги до письмових робіт	Письмова контрольна робота охоплює кілька питань, пов'язаних із теорією стилістики й текстотворення, тестових і практичних завдань, написання власного висловлення.
Семінарські заняття	Вивчення і повторення теоретичних питань із опрацьованих тем курсу. Виконання практичних робіт і тестів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовою допуску до підсумкового контролю є отримання позитивної оцінки зі всіх видів робіт (максимально 70 балів, мінімально 26 балів). На рейтингову оцінку впливає присутність здобувача на заняттях, активність на практичних заняттях, успішне написання контрольної роботи, вчасне і належне виконання самостійної та індивідуальної роботи, відсутність пропусків і запізнень на заняття.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік; форма здачі: письмова робота – написання власного висловлення (30 балів).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним навчальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhennia>. Форму письмового виконання роботи втілено на практичних, індивідуальних заняттях, під час написання контрольної, самостійної роботи чи виконання індивідуального завдання. Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримувати принципів академічної доброчесності та у своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно, доброчесно. <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає «Комісія з питань етики та академічної доброчесності» при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі. <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Відвідування занять. Урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhennia>. У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhennia/>

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, UdeMy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови / Н. Бабич. Львів : Світ, 2003. С. 5-51.
2. Бабій І. О., Голянич М. І., Стефурак Р. І. Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія. 2-ге вид, виправ. і доповнен. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2024. 336 с.
3. Дудик П. С. Стилiстика української мови: навч. посiб. П. С. Дудик. Київ : Академія, 2005. С. 7-120.
4. Лінгвістичний аналіз тексту: словник термінів / Голянич М.І., Іванишин Н.Я., Ріжко Р.Л., Стефурак Р.І. / за ред. М.І.Голянич. Івано-Франківськ: Сімік, 2012. 392 с. 5. Мацько Л. І. Стилiстика української мови: підручник Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. Київ : Вища школа, 2003. С. 7-302.
6. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови: підручник О. Д. Пономарів. [3-тє вид., перероб. і доповн.] Тернопiль : Навчальна книга Богдан, 2000. С. 5-18.
7. Стефурак Р. І. Архітектоніка художнього есе. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки.* № 2 (205), 2023. С. 194 – 199.
8. Стефурак Р.І. Лексико-семантичний контраст в поетичному тексті Богдана Томенчука. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика* Том 32 (71). № 2. 2021. С. 62–66.
9. Художній текст – слово – образ: лінгвостилістичний аспект : монографія / [М. І. Голянич та ін.] ; за редакцією М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. 408 с

Стефурак Роксолана Іванівна,
кандидатка філологічних наук,
доцентка кафедри української мови